

Brusel 26. listopadu 2025
(OR. en)

15586/25

EDUC 453
SOC 781
EMPL 518
DIGIT 242
ENV 1237

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh usnesení Rady o druhém cyklu strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání (2026–2030) – <i>aktuální stav</i>

1. Dne 2. července 2025 předložilo předsednictví delegací první návrh výše uvedeného usnesení. Znění přezkoumává a aktualizuje dvě usnesení schválená Radou v roce 2021¹, která tvoří základ evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

¹ Usnesení Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030) (Úř. věst. C 66, 26.2.2021, s. 1) a usnesení Rady o struktuře řízení strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030) (Úř. věst. C 497, 10.12.2021, s. 1).

2. Výbor pro vzdělávání projednával znění usnesení na řadě zasedání. Proběhla rozsáhlá jednání o všech klíčových prvcích týkajících se druhého cyklu strategického rámce (strategické priority, řízení a cíle na úrovni EU), na jejichž základě bylo předsednictví s to vypracovat vyvážené kompromisní znění. Zbývá jedna nedořešená otázka týkající se cíle 8a ohledně vzdělávací mobility ve vysokoškolském vzdělávání, v souvislosti s níž jedna delegace dosud nebyla s to stáhnout svou výhradu (jak bylo uvedeno na zasedáních Výboru stálých zástupců ve dnech 14. a 21. listopadu 2025).
3. Všechny ostatní delegace se zněním uvedeným v příloze připojené poznámky, včetně obou cílů týkajících se vzdělávací mobility (konkrétně cíle 8a a cíle 8b)², souhlasí.
4. Výbor stálých zástupců se vyzývá, aby dokončil přípravu tohoto bodu a předložil jej Radě pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport.

² Tyto cíle byly přijaty prostřednictvím doporučení Rady ze dne 13. května 2024 „Evropa v pohybu“ – příležitosti ke vzdělávací mobilitě pro všechny (Úř. věst. C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj>).

Návrh usnesení Rady o druhém cyklu strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání (2026–2030)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC

- usnesení Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030), usnesení Rady o struktuře řízení strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030) a usnesení Rady o Evropském vzdělávacím prostoru: výhled do roku 2025 a na další období, v nichž bylo oznámeno, že Rada v roce 2025 strategický rámec včetně cílů na úrovni EU, struktury řízení, pracovních metod a prioritních oblastí přezkoumá a případně provede nezbytné úpravy pro druhý cyklus tak, aby odpovídal situaci a potřebám Evropského prostoru vzdělávání nebo jinému důležitému vývoji v Evropské unii,
- politické souvislosti uvedené v příloze I.

UZNÁVAJÍC:

- významný přínos evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy k příslušným částem evropského semestru.

OPĚTOVNĚ POUKAZUJÍC NA

- potřebu koordinace a soudržnosti všech iniciativ EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, zejména těch, které se týkají dovedností a schopností, při plném respektování právního základu pro příslušné oblasti politiky, jak je stanoveno ve Smlouvách.

VÍTAJÍC

- zprávu Komise o průběžném hodnocení strategického rámce Evropského prostoru vzdělávání na období 2021–2030³.

ZDŮRAŽŇUJE, že:

- s ohledem na měnící se geopolitickou realitu je pro individuální růst, udržitelný sociální a hospodářský rozvoj, demokracii, odolnost, sociální soudržnost, konkurenceschopnost a připravenost zásadní poskytnout podnět k dosažení rovného a inkluzivního přístupu k vysoce kvalitnímu vzdělávání a odborné přípravě pro všechny;
- zastřešujícím cílem evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy je i nadále vytvoření Evropského prostoru vzdělávání. V této souvislosti je třeba na vzdělávání a odbornou přípravu nahlížet z celostního hlediska, aby jednotlivci a společnost mohli plně využít svého potenciálu.

UZNÁVÁ, že:

- od roku 2021 bylo dosaženo značného pokroku ve vytváření Evropského prostoru vzdělávání a v souladu se strategickými prioritami bylo zahájeno mnoho iniciativ. Řadu iniciativ je třeba dále provádět,
- základem spolupráce jsou i nadále usnesení Rady z roku 2021 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Stávající usnesení Rady předmětná usnesení přezkoumává a aktualizuje.

³ Dokument COM(2025) 340 final.

BERE NA VĚDOMÍ, že podle zprávy Komise o průběžném hodnocení strategického rámce Evropského prostoru vzdělávání na období 2021–2030:

- přinesl strategický rámec unijní přidanou hodnotu tím, že zajistil, aby se členské státy společně zabývaly kvantifikovanými cíli a společnými prioritami. V jeho rámci se podařilo dosáhnout výsledků a relevantních zlepšení. Realizace a kombinace nástrojů provádění Evropského prostoru vzdělávání jsou účinné a soudržné, a to vzájemně i ve vztahu k daným prioritám obecně. Fakta ukazují, že v rámci Evropského prostoru vzdělávání se podařilo uskutečnit důležitá nová opatření na úrovni EU, podnitit a podpořit vnitrostátní reformy a vytvořit strukturální, systémové a udržitelné cesty pro hlubší evropskou spolupráci mezi vzdělávacími institucemi. V některých případech spolupráce na úrovni EU předčila očekávání a původní ambice, přičemž zajistila účinné komunikační kanály a koordinovanou reakci během řízení krizí, čímž posílila odolnost EU,
- síla strategického rámce spočívá v pevném základu dobrovolné spolupráce a spoluvytváření. Během konzultací pro účely hodnocení členské státy potvrdily svou pevnou vůli pokračovat ve spolupráci prostřednictvím strategického rámce,
- hlavní výzvy strukturované prostřednictvím strategických priorit stanovených Radou v roce 2021 a v souladu s usnesením Rady z roku 2023 jsou i nadále aktuální,
- lze určit řadu oblastí, v nichž existuje prostor pro zlepšení: strategické priority, meziodvětvová koordinace a soudržnost, model správy a řízení a dva hlavní nedostatky (skutečnost, že u některých klíčových dlouhodobých nebo nově vznikajících priorit chybí cíle na úrovni EU a že neexistují systematické údaje o vnitrostátních reformách navazujících na iniciativy EU),

- struktury řízení Evropského prostoru vzdělávání, konkrétně Skupina na vysoké úrovni pro vzdělávání a odbornou přípravu, kterou posílil její koordinační výbor, zajistily silnější politické řízení a strategičtější stanovení agendy. Evropský prostor vzdělávání podporuje skutečný evropský rozměr ve vzdělávání a odborné přípravě,
- pokud jde o cíle na úrovni EU, jsou naplňovány různou měrou. U některých cílů byl zaznamenán pozitivní vývoj (např. méně osob předčasně ukončujících vzdělávání), avšak u jiných došlo pouze k omezenému pokroku nebo dokonce k poklesu (např. základní dovednosti).

DÁLE BERE NA VĚDOMÍ:

- sdělení Komise o unii dovedností⁴, v němž se zdůrazňuje, že konkurenceschopnost Evropy vyžaduje dovednosti – od dovedností základních až po dovednosti získané celoživotním prohlubováním dovedností a změnou kvalifikace. Komise oznámila nový přístup, včetně doporučení EU-27 o lidském kapitálu v rámci evropského semestru, který spojuje politiky v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti na základě společné vize konkurenceschopnosti,
- sdělení Komise o Akčním plánu pro základní dovednosti⁵, který je reakcí na klesající úroveň základní gramotnosti, dovedností v oblasti matematiky a přírodních věd⁶ a který se rovněž zabývá klesající úrovní základních digitálních dovedností a občanských znalostí⁷;

⁴ Dokument COM(2025) 90 final.

⁵ Dokument COM(2025) 88 final.

⁶ Jak dokládají výsledky PISA a PIAAC pro dospělé.

⁷ Jak dokládají výsledky ICILS a ICCS+.

- sdělení Komise o Strategickém plánu vzdělávání v oborech STEM⁸: dovednosti pro konkurenceschopnost a inovace⁹, které poukazuje na výzvy v oborech STEM na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy, jako je klesající zájem, zapojení a výsledky, nedostatek učitelů předmětů STEM a genderové rozdíly a rozdíly z hlediska rozmanitosti; je třeba, aby se Rada všemi těmito otázkami zabývala,
- záměr Komise zřídit Evropskou observatoř poznatků o dovednostech a Evropský výbor na vysoké úrovni pro dovednosti, jak bylo oznámeno ve sdělení o unii dovedností.

SOUHLASÍ S TÍM, že:

1. k tomu, aby všichni lidé mohli v dnešním světě prosperovat a vyrovnávat se s budoucími změnami ve společnosti, hospodářství a na trhu práce, musí být vybaveni klíčovými kompetencemi pro celoživotní učení¹⁰, přičemž v této souvislosti hrají důležitou úlohu mnohojazyčnost, interdisciplinární kompetence a průřezové dovednosti. Aby toho bylo dosahováno i nadále, je třeba stanovit politická opatření, která by mohla podpořit úspěch ve vzdělávání pro všechny jeho účastníky, včetně příležitostí ke vzdělávání a odborné přípravě v různých fázích života,
2. EU čelí výzvě v oblasti konkurenceschopnosti. Systémy vzdělávání a odborné přípravy, od nichž se rovněž očekává, že se budou zabývat demografickými výzvami, budou muset vybavit jednotlivce dovednostmi potřebnými k posílení evropské konkurenceschopnosti a strategické autonomie v nadcházejících letech a k podpoře ekologické a digitální transformace. Rozvojem kapacit pro odolnost a schopnosti přestát krize a zotavit se z nich se napomůže k tomu, aby byly v celé EU vybudovány systémy vzdělávání a odborné přípravy, které obstojí i v budoucnu, a to na základě získaných poznatků a v reakci na dopad válečné agrese Ruska proti Ukrajině a její důsledky pro evropskou bezpečnost,

⁸ Přírodní vědy, technologie, inženýrství a matematika.

⁹ Dokument COM(2025) 89 final.

¹⁰ Jak se uvádí v doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1).

3. strategický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy bude hlavním nástrojem na podporu a provádění Evropského prostoru vzdělávání, přičemž bude plně zohledněn jeho holistický přístup a ve vhodných případech se bude postupovat v součinnosti s unií dovedností.
4. Ačkoli bylo při vytváření Evropského prostoru vzdělávání dosaženo značného pokroku, je třeba vyvinout další úsilí, aby mohl být do roku 2030 zcela dokončen.
5. S ohledem na vývoj během prvního cyklu strategického rámce je třeba přehodnotit a přizpůsobit strategické priority, prioritní oblasti a cíle na úrovni EU stanovené v roce 2021, jakož i posílit vzdělávání ve prospěch ekologické a digitální transformace napříč všemi strategickými prioritami.
6. Podpora kvality, rovnosti, inkluze a úspěchu pro všechny zůstává ústředním prvkem Evropského prostoru vzdělávání a proniká do všech jeho strategických priorit. V druhém cyklu (2026–2030) se bude strategický rámec zabývat těmito šesti strategickými prioritami, přičemž budou využívány dostupné finanční prostředky:

Strategická priorita 1: Gramotnost, matematika a přírodní vědy pro všechny

Vysoce kvalitní vzdělávání a odborná příprava pomáhají všem účastníkům vzdělávání rozvíjet kompetence, jež zahrnují znalosti, dovednosti a postoje, které jsou klíčové pro kvalitu života jednotlivců, jejich pracovní příležitosti, pro sociální soudržnost a konkurenceschopnost a pro odolnost a připravenost EU. K dosažení tohoto cíle by systémy vzdělávání a odborné přípravy měly zajistit spravedlivý přístup, účast a výsledky tím, že budou podporovat vysoce kvalitní učení, inkluzi a wellbeing. Ačkoli bylo během prvního cyklu strategického rámce dosaženo pokroku, je i nadále klíčové dále zlepšovat vzdělávání, odbornou přípravu a dovednosti v zájmu osobního růstu, aktivního občanství a profesního rozvoje účastníků vzdělávání všech věkových kategorií.

Základem veškerého dalšího procesu učení je zajištění dostatečné úrovně gramotnosti (čtení, psaní a důkladné pochopení písemných a ústních informací), matematiky a přírodních věd pro všechny. Díky tomuto základu mohou účastníci vzdělávání rozvíjet širší a zároveň i specializovanější kompetence, například v oblasti STEM¹¹, a uspět v počátečním i dalším vzdělávání, na trhu práce a ve společnosti obecně. Klíčem k zajištění gramotnosti, lepší úrovně v matematice a přírodních vědách je zlepšení kvality výuky a posílení rovnosti a začleňování. Tyto kroky pomohou zajistit úspěch ve vzdělávání a odborné přípravě pro všechny, což je nyní důležitější než kdykoli předtím.

¹¹ Rovněž lze uplatnit přístup STEAM (přírodní vědy, technologie, inženýrství, umění a matematika), jenž využívá tvůrčí potenciál propojení vzdělávání v oborech STEM s uměleckými, humanitními a společenskými vědami.

Evropa čelí zásadní výzvě: nedávná mezinárodní hodnocení, včetně šetření PISA, poukazují na znepokojivé zhoršení v oblasti čtení, matematiky a věd, přičemž stále větší podíl studentů nedosahuje minimální úrovně na stupnici výsledků vzdělávání. Řešení tohoto problému vyžaduje zvýšené úsilí, mimo jiné pokud jde o snížení míry předčasných odchodů ze vzdělávání a odborné přípravy a o zlepšení přístupu k vysoce kvalitnímu předškolnímu vzdělávání a péči, zejména pro účastníky vzdělávání ze zranitelných skupin. Poskytování dovedností v oblasti gramotnosti, matematiky a přírodních věd pro všechny jednotlivce a podpora klíčových kompetencí pro celoživotní učení obecně má zásadní význam pro jejich osobní a profesní rozvoj a pomáhá řešit socioekonomické nerovnosti a nedostatek v oblasti dovedností. Zlepšením kvality vzdělávání a odborné přípravy by se měl zvýšit i počet účastníků vzdělávání s nejlepšími výsledky, mimo jiné v zájmu posílení inovační kapacity a konkurenceschopnosti Evropy.

V celé Evropě je mezi žáky se slabými výsledky ve vzdělávání nadměrný podíl účastníků vzdělávání ze znevýhodněného prostředí. Mají-li být systémy vzdělávání a odborné přípravy skutečně inkluzivní, neměly by být dosažené vzdělání a výsledky účastníků vzdělávání na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy určovány osobními, sociálními a ekonomickými faktory. Inkluzivní vzdělávání a odborná příprava rovněž zahrnují rozvoj vnímavosti ve vzdělávacích procesech s cílem zohlednit rozmanitost, inkluzi a nediskriminaci. V této souvislosti je stejně tak důležité překonávat všechny stereotypy a poskytovat nezbytnou podporu účastníkům vzdělávání se zdravotním postižením a speciálními vzdělávacími potřebami.

Strategická priorita 2: Rozvoj digitálních dovedností a výchovy k občanství

V dnešním globálním kontextu, poznamenaném krizemi, změnou klimatu, rychlými technologickými změnami, digitalizací (včetně umělé inteligence), rostoucí polarizací, šířením dezinformací a rostoucími výzvami z hlediska demokratických norem a hodnot, jakož i nízkou mírou demokratické účasti, je naléhavě nutné posílit demokracii a odolnost v rámci Evropské unie. Klíčovou úlohu hrají v tomto ohledu i digitální vzdělávání a výchova k občanství.

Digitální dovednosti mají zásadní význam pro moderní život a staly se nepostradatelnými téměř ve všech oblastech společnosti a hospodářství. Mají klíčový význam pro aktivní občanství, zaměstnatelnost, sociální začleňování a wellbeing a zároveň mají zásadní význam pro zlepšení evropské konkurenceschopnosti prostřednictvím rozvoje pokročilejších dovedností v oborech STEM. Digitální vzdělávání by mělo zahrnovat mediální, digitální a datovou gramotnost, kritické myšlení, digitální wellbeing, boj proti misinformacím a dezinformacím, kyberšikaně, nenávistným a škodlivým verbálním projevům a znalost a etické a odpovědné využívání umělé inteligence a dalších vznikajících technologií.

V tomto kontextu je stejně tak důležitá i výchova k občanství. Současná globální situace vyžaduje informované a angažované občany, kteří chápou a respektují demokratické instituce, zásady a procesy na místní, vnitrostátní, evropské i mezinárodní úrovni. Výchova k občanství pomáhá všem jednotlivcům získávat znalosti, dovednosti a postoje nezbytné k aktivní a odpovědné účasti na demokratickém životě a smysluplné občanské angažovanosti.

K prosazování společných evropských hodnot¹² s cílem posílit vědomí evropské identity a solidaritu může přispět evropský rozměr ve výuce¹³. Měl by podporovat respektování kulturní rozmanitosti a pomoci účastníkům vzdělávání orientovat se v jejich místní, národní, evropské a globální identitě. Výchova k občanství úzce souvisí s pochopením výzev spojených s digitální a ekologickou transformací.

¹² Jak jsou uvedeny v článku 2 Smlouvy o Evropské unii a v Listině základních práv Evropské unie.

¹³ Má být podporován v souladu s doporučením Rady ze dne 22. května 2018 o podpoře společných hodnot, inkluzivního vzdělávání a evropského rozměru ve výuce (Úř. věst. C 195, 7.6.2018, s. 1).

Jedním z klíčových aspektů výchovy k občanství je výuka a učení se prostřednictvím demokracie, o demokracii a v zájmu demokracie. Vzdělávání a odborná příprava ve všech oblastech a na všech úrovních by měly prosazovat demokratické hodnoty, podněcovat otevřený dialog a kritické myšlení a zabývat se misinformacemi a dezinformacemi (i online). Školy a všechny další instituce zajišťující vzdělávání a odbornou přípravu by měly působit jako demokratické komunity, v nichž účastníci vzdělávání získají zkušenost s účastí, dialogem a spolurozhodováním. Učitelé, vzdělavatelé, školitelé a vedoucí pracovníci na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy by měli být dobře připraveni hrát zásadní úlohu při vytváření inkluzivního a participativního vzdělávacího prostředí, které odráží demokratické hodnoty v praxi. Digitální výchova a výchova k občanství jsou v tomto ohledu obzvláště důležité pro to, aby účastníkům vzdělávání pomohly kriticky přemýšlet a chovat se bezpečně a odpovědně v online prostředí. K zajištění wellbeingu a bezpečnosti dětí je nezbytné formulovat etický přístup k používání obrazovek.

Důraz by měl být kladen na podporu aktivního občanství a na to, aby byli jednotlivci vybaveni kompetencemi a sebedůvěrou, aby se mohli konstruktivně angažovat ve svých komunitách a v rámci demokratického procesu na všech úrovních.

Pro konkurenceschopnost Evropy jsou rovněž relevantní učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje¹⁴ a výchova k občanství, které jsou úzce propojeny. Jedním z ústředních aspektů aktivního a odpovědného občanství je příprava účastníků vzdělávání na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy s cílem reagovat na společenské a environmentální výzvy. Součástí tohoto úsilí je vybavit jednotlivce znalostmi, dovednostmi a postoji potřebnými k tomu, aby se mohli smysluplně zapojit do ekologické a digitální transformace a přispět ke spravedlivé a sociálně i environmentálně udržitelné společnosti.

¹⁴ Jak je nastíněno v doporučení Rady ze dne 16. června 2022 o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje, Úř. věst. C 243, 27.6.2022, s. 1.

Strategická priorita 3: Celoživotní učení a mobilita jako realita pro všechny

Způsob, jakým žijeme a pracujeme, stále více ovlivňují společenské, technologické, environmentální a hospodářské výzvy. Zejména technologický vývoj vyžaduje prohlubování dovedností a změnu kvalifikace populace. V kontextu klimatické krize i technologických změn má zásadní význam celoživotní učení, neboť pomáhá jednotlivcům budovat odolnost a připravenost na probíhající environmentální a společenské změny. Podporuje rozvoj zelených a digitálních dovedností a zajišťuje, aby se jednotlivci mohli přizpůsobit novým a vznikajícím požadavkům trhu práce, čímž přispívá k udržitelnějšímu způsobu života a práce. Vzhledem k tomu, že se společnosti neustále mění, má celoživotní učení zásadní význam pro osobní, občanský a profesní rozvoj. V otázce poskytování flexibilních a vysoce kvalitních příležitostí k celoživotnímu učení pro všechny je třeba dosáhnout dalšího pokroku.

Průměrná míra účasti dospělých na vzdělávání je v EU i nadále nízká. Systémy vzdělávání a odborné přípravy by měly být flexibilnější, odolnější a přitažlivější a měly by být více zaměřeny na budoucí potřeby, jakož i oslovovat rozmanitější skupiny účastníků vzdělávání, včetně těch s nízkou úrovní dovedností. Musí zajistit uznávání kvalifikací a validaci výsledků předchozího učení a nabízet příležitosti k odborné přípravě za účelem prohlubování dovedností a změny kvalifikace, a to i na vyšších úrovních kvalifikace a po celý pracovní život dané osoby, např. prostřednictvím mikrocertifikátů. Navíc změnu kvalifikace a prohlubování dovedností bude potřebovat stále více dospělých osob, přičemž k lepšímu zvládnutí potřeb širšího spektra účastníků vzdělávání mohou pomoci inovace v oblasti vzdělávacích drah, nové vzdělávací přístupy a celoživotní profesní poradenství. Zvláštní pozornost by měla být věnována podpoře účastníků vzdělávání z marginalizovaného prostředí a účastníků vzdělávání se zdravotním postižením a speciálními vzdělávacími potřebami.

Nadále by měla být rozšiřována mobilita účastníků vzdělávání, učitelů, vzdělavatelů, školitelů učitelů a jiných zaměstnanců, zejména prostřednictvím programu Erasmus+, jakožto klíčový prvek unijní spolupráce a nástroj ke zvýšení kvality a inkluze ve vzdělávání a odborné přípravě a k podpoře mnohojazyčnosti, mezikulturních kompetencí, evropské identity a aktivního občanství v EU i mimo ni. Proto je třeba vyvinout další úsilí za účelem odstranění stávajících překážek vzdělávací mobility a mobility vyučujících, mimo jiné těch, které se vztahují na období studia v zahraničí, zajišťování kvality a automatické vzájemné uznávání kvalifikací a výsledků z období studia v zahraničí¹⁵. Je důležité usilovat o vyváženou mobilitu s cílem zajistit vyváženou cirkulaci a alokaci dovedností a předmětné procesy sledovat.

Strategická priorita 4: Posilování přitažlivosti, kompetencí a motivace, pokud jde o povolání v oblasti vzdělávání a odborné přípravy

Stěžejním prvkem vzdělávání a odborné přípravy jsou učitelé, vzdělavatelé, školitelé, vedoucí pracovníci institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu a další vzdělavatelé a pedagogičtí pracovníci na všech úrovních a ve všech prostředích.

Země EU čelí rostoucím problémům s nedostatkem učitelů, zejména v některých předmětech a zeměpisných oblastech. Z hlediska kvality vzdělávání a odborné přípravy hraje zásadní roli motivace učitelů, vzdělavatelů, školitelů a dalších vzdělavatelů a pedagogických pracovníků. Proto je třeba zvýšit atraktivitu a společenské uznání učitelského povolání a vypracovat lepší a flexibilnější náborové strategie. Klíčovými faktory pro zvýšení atraktivity tohoto povolání jsou kvalita vzdělávání učitelů, vzdělavatelů a školitelů a jejich profesní rozvoj, možnosti mobility, pracovní podmínky a wellbeing. Aby mohli vzdělavatelé podporovat inovace, inkluzi, kvalitu a dosahování výsledků ve vzdělávání a odborné přípravě, musí být vysoce kompetentní a motivovaní, což vyžaduje vysoce kvalitní počáteční vzdělávání i další odborné vzdělávání. Měli by získat uznání a mít možnosti kariérního postupu.

¹⁵ V souladu s doporučením Rady ze dne 26. listopadu 2018 o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí (Úř. věst. C 444, 10.12.2018, s. 1).

Strategická priorita 5: Podpora excelentního a atraktivního evropského odborného vzdělávání a přípravy

Počáteční a další odborné vzdělávání a příprava hrají klíčovou úlohu při přípravě evropské pracovní síly na budoucnost. V celé EU se země potýkají s rostoucím nedostatkem pracovních sil v klíčových odvětvích. Má-li být zajištěna konkurenceschopnost Evropy a podpora inovací, je nezbytné zvýšit atraktivitu, excelenci a inkluzivnost odborného vzdělávání a přípravy. Je rovněž třeba prosazovat společenské uznání odborného vzdělávání a přípravy a zvýšit povědomí účastníků vzdělávání, rodičů a zaměstnavatelů o jejich kvalitě a kariérních příležitostech, které nabízejí. Společné evropské úsilí o rozvoj vysoce kvalitních a inovativních systémů odborného vzdělávání a přípravy posiluje kodaňský proces, čímž se zároveň přispívá ke konkurenceschopnosti a odolnosti jednotlivých států i Evropy.

Probíhající ekologická a digitální transformace, zejména pokud jde o nástup umělé inteligence a dalších inovativních technologií, vyžaduje nové dovednosti a přizpůsobivost, přičemž odborné vzdělávání a příprava hrají při zajišťování odpovídajících a účinných reakcí důležitou úlohu. Pro účinné začlenění zelených a digitálních dovedností do pedagogické praxe je zásadně důležité podporovat prohlubování dovedností učitelů a školitelů odborného vzdělávání a přípravy a modernizovat infrastrukturu odborného vzdělávání a přípravy. Jestliže je v rámci odborného vzdělávání a přípravy uvedena odborná příprava do souladu s požadavky trhu práce, je zajištěno, že účastníci vzdělávání jsou nejen připraveni na stávající pracovní místa, ale jsou schopni přizpůsobit se i budoucím změnám. Zásadní význam má i nadále zajištění relevantnosti odborného vzdělávání a přípravy pro trh práce. Stejně tak důležité je rozvíjet odpovídající úroveň dalších průřezových dovedností a kompetencí umožňujících celoživotní přizpůsobivost měnícím se potřebám trhu práce a osobní rozvoj, a to prostřednictvím občanství, podnikavosti, digitálního vzdělávání a vzdělávání v zájmu udržitelného rozvoje.

Je naléhavě nutné posílit odborné vzdělávání a přípravu v oborech STEM s cílem zajistit v Evropě inovace a technologický pokrok. Podněcování mladých lidí, zejména dívek a nedostatečně zastoupených skupin, k tomu, aby se zapojili do programů odborného vzdělávání a přípravy v oborech STEM, bude mít zásadní význam pro řešení budoucích společenských a hospodářských výzev. Odborné vzdělávání a příprava rovněž hrají důležitou úlohu v aplikovaném výzkumu, inovacích a podnikání, například prostřednictvím center excelence odborného vzdělávání.

Důležitou výzvou zůstává dosažení lepší rozmanitosti v rámci programů odborného vzdělávání a přípravy. Zvláštní pozornost by měla být věnována podpoře účastníků vzdělávání z marginalizovaného prostředí a účastníků vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami. Učinit z odborného vzdělávání a přípravy atraktivní, flexibilní a inkluzivní vzdělávací dráhu pro všechny účastníky vzdělávání prostřednictvím včasného profesního poradenství je zásadně důležité nejen z hlediska zajištění rovnosti, ale také pro řešení celého spektra nedostatků v oblasti dovedností v celé Evropě. Odborné vzdělávání a příprava by navíc měly být uznávány a podporovány jako příležitosti k osobnímu, akademickému a profesnímu rozvoji, které jsou stejně tak cenné jako příležitosti nabízené v rámci forem všeobecného vzdělávání.

V zájmu dalšího zvýšení atraktivity odborného vzdělávání a přípravy je důležité posílit příležitosti ke vzdělávací mobilitě. Díky podpoře přeshraničních výměn a lepšímu uznávání kvalifikací a období odborné přípravy v zahraničí se mohou odborné vzdělávání a příprava stát dynamičtější a atraktivnější vzdělávací dráhou pro všechny účastníky vzdělávání. Tímto úsilím se rovněž podporuje konkurenceschopnost, vědomí evropské identity a spolupráce.

Základem účinných systémů odborného vzdělávání a přípravy je i nadále učení se prací. Atraktivita a relevantnost programů odborného vzdělávání a přípravy se mohou zvýšit posílením partnerství mezi institucemi zajišťujícími odbornou přípravu a zaměstnavateli a rozšířením příležitostí pro učňovskou přípravu a učení se prací.

Odborné vzdělávání a příprava by měly zajistit dostupnost dalšího procesu učení, které účastníkům vzdělávání umožní dále pokračovat ve studiu tím, že podpoří prostupnost mezi odborným vzděláváním a přípravou a všeobecným nebo vysokoškolským vzděláváním a rovněž podpoří vzdělávací dráhy v odborné přípravě. Mělo by být možné bezproblémově přejít od vzdělávacích drah v odborném vzdělávání k dalšímu vzdělávání, včetně vysokoškolského, a zajistit tak, aby účastníci vzdělávání mohli po celý život pokračovat v rozvoji svých dovedností a přizpůsobovat se měnícím se profesním drahám.

Strategická priorita 6: Podpora konkurenceschopného evropského vysokoškolského vzdělávání

Vysokoškolské vzdělávání, výzkum a inovace hrají i nadále zásadní úlohu při zajišťování budoucí konkurenceschopnosti, inovační kapacity, atraktivity Evropské unie a odolnosti evropské společnosti.

V oblasti posilování spolupráce mezi evropskými vysokoškolskými institucemi¹⁶, zejména prostřednictvím realizace klíčových závazků přijatých v rámci boloňského procesu a iniciativ, jako je aliance Evropských univerzit a usnesení Rady ke značce společného evropského diplomu a k dalším krokům na cestě k případnému společnému evropskému diplomu: posílení konkurenceschopnosti Evropy a zvýšení atraktivity evropského vysokoškolského vzdělávání¹⁷, jež bylo schváleno v květnu 2025, již bylo dosaženo značného pokroku. Toto úsilí položilo základy pro hlubší integraci a mobilitu a další rozvoj bude pokračovat i v nadcházejících letech. Pokračující přeshraniční spolupráce nejen zvyšuje kvalitu vzdělávání a výzkumu, ale také posiluje demokracii a rozvíjí sdílenou evropskou identitu a hodnoty.

Mělo by se dále pracovat na odstraňování překážek nadnárodní spolupráce dalším pokročením v provádění iniciativ, jako jsou aliance Evropských univerzit, a pokračováním třífázového procesu dohodnutého v květnu 2025 „s cílem zavést značku společného evropského diplomu a připravit půdu pro společný evropský diplom“¹⁸. Je třeba vyvinout další úsilí k posílení automatického vzájemného uznávání kvalifikací za účelem dalšího studia¹⁹, což rovněž přispěje ke zlepšení mobility studentů a účastníků vzdělávání.

¹⁶ Pro účely tohoto usnesení se výraz „vysokoškolské instituce“ používá jako odkaz na celé odvětví, které představuje komplexní oblast terciárního vzdělávání, zahrnuje tedy všechny typy institucí vysokoškolského vzdělávání, v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo postupy zahrnuje mimo jiné výzkumné univerzity, vysoké školy, univerzity aplikovaných věd, instituce vyššího odborného vzdělávání a přípravy a umělecké vysokoškolské instituce.

¹⁷ Úř. věst. C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj>.

¹⁸ Ačkoli diskuse o společném evropském diplomu probíhají, Rada Evropské unie dosud nepřijala rozhodnutí o jeho případném zavedení, a jakýkoli odkaz na společný evropský diplom v tomto usnesení Rady by měl být chápán v tomto smyslu.

¹⁹ V souladu s doporučením Rady ze dne 26. listopadu 2018 o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí (Úř. věst. C 444, 10.12.2018, s. 1).

Důležitou základní složkou evropského vysokoškolského vzdělávání je i nadále boloňský proces. Pro zamezení zdvojování úsilí a neefektivnosti a pro podporu soudržnějšího Evropského prostoru vzdělávání je klíčové zajistit součinnost mezi strategickým rámcem a boloňským procesem. Rovněž je i nadále důležité posilovat vazby s Evropským výzkumným prostorem.

Aby bylo možné účinně řešit rostoucí nedostatky v dovednostech a nedostatek vysokoškolských absolventů na trhu práce, měla by být zvýšena dostupnost vysokoškolského vzdělávání, a to tím, že budou vytvořeny příležitosti pro účastníky vzdělávání všech věkových kategorií a ze všech prostředí a budou navrženy flexibilní vzdělávací dráhy podporující celoživotní učení, uznávání předchozího učení a wellbeing studentů i zaměstnanců. Studenti musí mít přístup k vysoce kvalitnímu a inkluzivnímu vysokoškolskému vzdělávání a musí mít možnost využívat dostatečného poradenství a podpory, aby mohli plně využít svého potenciálu.

Stejně tak bude zásadně důležité chránit základní akademické hodnoty (včetně akademické svobody) a uznat úlohu vysokoškolských institucí pro podporu budoucího rozvoje demokratických společností.

Pro prosperující evropské vysokoškolské instituce a hlubší nadnárodní spolupráci mají zásadní význam akademičtí pracovníci. Mají-li být řešeny výzvy, jimž čelí, je nezbytné podporovat iniciativy, které uznávají a oceňují hodnotu jejich rozmanitých úloh a význam atraktivní a udržitelné kariéry ve vysokoškolském vzdělávání.

Co se týče role, již hraje vysokoškolské vzdělávání při řešení složitých společenských a hospodářských výzev, ústředním prvkem jsou výzkum a inovace. Ke sladění nabídky vzdělávání s vyvíjejícími se požadavky trhu práce je zásadně důležitá užší spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi a hospodářskými odvětvími.

Má-li být uspokojena poptávka po kvalifikovaných odbornících v klíčových odvětvích, je naprosto nezbytné vysokoškolské vzdělávání v oborech STEM, mimo jiné prostřednictvím využívání mikrocertifikátů. Pro zvýšení počtu zápisů v terciárním vzdělávání a počtu odborníků v oborech STEM je klíčové přilákat již od raného věku více dívek a žen do studia oborů STEM. Kromě toho z hlediska podpory souběžné transformace a strategické autonomie Evropy má rozhodující význam rozvoj zelených a digitálních dovedností. Je rovněž třeba více se zaměřit na rozvoj vysokoškolského vzdělávání v souvislosti s umělou inteligencí a na její etické a odpovědné využívání. Umělá inteligence bude mít hluboký dopad na toto odvětví, počínaje výukou, učením a hodnocením studentů až po výzkum, inovace a interní procesy vysokoškolských institucí,

ZDŮRAŽŇUJE, že:

- posílení řízení Evropského prostoru vzdělávání lze dosáhnout v rámci stávajících struktur²⁰. Zásady a pracovní metody na evropské úrovni prokázaly, že jsou účinné a flexibilní,
- při určování, projednávání a řízení strategických a průřezových otázek evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy se zaměřením na budoucnost, včetně klíčových strategických otázek souvisejících s digitálním vzděláváním a odbornou přípravou a s digitálními dovednostmi a kompetencemi, hraje důležitou úlohu Skupina na vysoké úrovni pro vzdělávání a odbornou přípravu za podpory jejího koordinačního výboru²¹. Je naprosto důležité, aby byla tato úloha plněna efektivně,
- ústředním prvkem vedení řízení, včetně pořádání zasedání skupiny na vysoké úrovni a zasedání generálních ředitelů, jsou i nadále výsady Rady a rotujícího předsednictví,
- pro přípravu politik EU a pro propojení odborníků z členských států mají zásadní význam pracovní skupiny strategického rámce, působící na základě otevřené metody koordinace. Jejich mandáty by měly odrážet aktualizované strategické priority, jak jsou stanoveny ve stávajícím usnesení. Mohla by být dále rozvíjena praxe navazujících společných zasedání pracovních skupin s cílem posílit meziodvětvový přístup a zajistit soudržnější spolupráci,

²⁰ Jak je uvedeno v usnesení Rady o struktuře řízení strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030) (Úř. věst. C 497, 10.12.2021, s. 1).

²¹ Jak je uvedeno v doporučení Rady ze dne 23. listopadu 2023 o lepším poskytování digitálních dovedností a kompetencí v rámci vzdělávání a odborné přípravy (Úř. věst. C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj>) a v doporučení Rady ze dne 23. listopadu 2023 o klíčových faktorech umožňujících úspěšné digitální vzdělávání a odbornou přípravu (Úř. věst. C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj>).

- je důležité posílit využívání činností v oblasti vzájemného učení, včetně vzájemného poradenství,
- na všech úrovních (skupina na vysoké úrovni, zasedání generálních ředitelů i pracovní skupiny strategického rámce) je i nadále nezbytně nutné šíření informací a výsledků; za tímto účelem by mělo být vyvíjeno intenzivnější úsilí.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, aby:

1. s podporou Komise a s využitím otevřené metody koordinace spolupracovaly při posilování evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v období do roku 2030 na základě revidovaných strategických priorit, zásad a pracovních postupů a konkrétních témat a akcí dohodnutých pro každou ze strategických priorit v rámci cyklu 2026–2030 (jak jsou uvedeny v příloze III),
2. na základě svých vnitrostátních priorit a s náležitým ohledem na vnitrostátní pravomoci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy zvážily opatření na vnitrostátní a regionální úrovni, jejichž cílem bude dosáhnout pokroku v rámci strategických priorit uvedených ve strategickém rámci a společně přispět k úplnému vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a úplnému dosažení cílů na úrovni EU vymezených v příloze II,
3. podporovaly strukturu řízení a zvolené pracovní metody a převzaly za tento proces odpovědnost,
4. účinně využívaly politiky a nástroje financování EU na podporu provádění vnitrostátních a regionálních opatření a akcí s cílem dosáhnout pokroku v rámci strategických priorit, jakož i souvisejících cílů na unijní i vnitrostátní úrovni.

VYZÝVÁ KOMISI, aby PŘI PLNÉM RESPEKTOVÁNÍ ZÁSADY SUBSIDIARITY:

1. podporovala členské státy a spolupracovala s nimi podle tohoto rámce v duchu společné tvorby, a to na základě strategických priorit, zásad a pracovních metod popsanych výše, cílů na úrovni EU a ukazatele, jak jsou uvedeny v příloze II, a konkrétních témat a akcí dohodnutých pro každou ze strategických priorit v rámci cyklu 2026–2030, jak je uvedeno v příloze III,
2. spolupracovala s členskými státy a poskytovala zvláštní podporu s cílem usnadnit vzájemné učení, analýzu, vzájemné poradenství a sdílení osvědčených postupů v oblasti předškolního vzdělávání a péče, škol, odborného vzdělávání a přípravy, vysokoškolského vzdělávání, vzdělávání dospělých a průřezových otázek. Aby bylo zajištěno pokrytí všech odvětví vzdělávání a odborné přípravy, měly by být aktivně prozkoumány možnosti navazujících a společných zasedání pracovních skupin strategického rámce,
3. zanalyzovala, zejména prostřednictvím zpráv o pokroku vycházejících z informací, jež poskytly členské státy, do jaké míry byly řešeny strategické priority tohoto rámce, pokud jde o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání i co se týče evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy na vnitrostátní úrovni, a to prostřednictvím Monitoru vzdělávání a odborné přípravy. Pro členské státy je klíčové zachovat podávání zpráv v rámci stávajících struktur s náležitým ohledem na administrativní zátěž,
4. spolupracovala s členskými státy prostřednictvím stálé skupiny pro ukazatele a měřítka s cílem zlepšit analýzu a sběr údajů a pravidelně podávala Radě zprávy o této činnosti,
5. pokračovala v práci na metodice na základě ukazatele v oblasti občanských znalostí tak, aby byl možný další rozvoj cíle týkajícího se občanství,
6. v roce 2030 zveřejnila závěrečnou zprávu o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030) a předložila návrh rámce spolupráce na následující desetiletí.

POLITICKÁ VÝCHODISKA

Rada Evropské unie

1. Usnesení Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030), Úř. věst. C 66, 26.2.2021, s. 1.
2. Závěry Rady o rovnosti a inkluzi ve vzdělávání a odborné přípravě s cílem podpořit úspěch ve vzdělávání pro všechny, Úř. věst. C 221, 10.6.2021, s. 3.
3. Závěry Rady o iniciativě „Evropské univerzity“ – Propojení vysokoškolského vzdělávání, výzkumu, inovací a společnosti: příprava podmínek pro nový rozměr evropského vysokoškolského vzdělávání, Úř. věst. C 221, 10.6.2021, s. 14.
4. Usnesení Rady o struktuře řízení strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030), Úř. věst. C 497, 10.12.2021, s. 1.
5. Usnesení Rady o novém evropském programu pro vzdělávání dospělých na období 2021–2030, Úř. věst. C 504, 14.12.2021, s. 9.
6. Doporučení Rady ze dne 29. listopadu 2021 o metodách kombinovaného učení v zájmu vysoce kvalitního a inkluzivního primárního a sekundárního vzdělávání, Úř. věst. C 504, 14.12.2021, s. 21.
7. Doporučení Rady ze dne 5. dubna 2022 o zefektivnění spolupráce v oblasti evropského vysokoškolského vzdělávání, Úř. věst. C 160, 13.4.2022, s. 1.
8. Závěry Rady o posílení mobility učitelů a školitelů, zejména evropské mobility, během počátečního a dalšího vzdělávání a odborné přípravy, Úř. věst. C 167, 21.4.2022, s. 2.

9. Závěry Rady o evropské strategii o posílení postavení vysokoškolských institucí pro budoucnost Evropy, Úř. věst. C 167, 21.4.2022, s. 9.
10. Doporučení Rady ze dne 16. června 2022 o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje, Úř. věst. C 243, 27.6.2022, s. 1.
11. Doporučení Rady ze dne 28. listopadu 2022 o cestách ke školnímu úspěchu a o nahrazení doporučení Rady ze dne 28. června 2011 o politikách snížení míry předčasného ukončování školní docházky, Úř. věst. C 469, 9.12.2022, s. 1.
12. Závěry Rady o podpoře well-beingu v digitálním vzdělávání, Úř. věst. C 469, 9.12.2022, s. 19.
13. Usnesení Rady o Evropském vzdělávacím prostoru: výhled do roku 2025 a na další období, Úř. věst. C 185, 26.5.2023, s. 35.
14. Závěry Rady o dalších krocích k zavedení automatického vzájemného uznávání v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, Úř. věst. C 185, 26.5.2023, s. 44.
15. Závěry Rady o přínosu vzdělávání a odborné přípravy k posílení společných evropských hodnot a demokratického občanství (Úř. věst. C, C/2023/1419, 1.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj>).
16. Doporučení Rady ze dne 23. listopadu 2023 o lepším poskytování digitálních dovedností a kompetencí v rámci vzdělávání a odborné přípravy, Úř. věst. C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj>).
17. Doporučení Rady ze dne 23. listopadu 2023 o klíčových faktorech umožňujících úspěšné digitální vzdělávání a odbornou přípravu, Úř. věst. C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj>).

18. Doporučení Rady ze dne 13. května 2024, „Evropa v pohybu“ – příležitosti ke vzdělávací mobilitě pro všechny, Úř. věst. C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj>.
19. Závěry Rady o prosazování fakticky podložené politiky a praxe v oblasti vzdělávání a odborné přípravy za účelem vytvoření Evropského prostoru vzdělávání, Úř. věst. C, C/2024/3642, 14.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3642/oj>.
20. Doporučení Rady ze dne 25. listopadu 2024 o atraktivních a udržitelných kariérách ve vysokoškolském vzdělávání, Úř. věst. C, C/2024/7282, 5.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7282/oj>.
21. Závěry Rady o strategických partnerstvích v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, Úř. věst. C, C/2024/7400, 9.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7400/oj>.
22. Závěry Rady o inkluzivních postupech zaměřených na účastníky vzdělávání v předškolním vzdělávání a péči a školním vzdělávání, Úř. věst. C, C/2025/2796, 21.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2796/oj>.
23. Usnesení Rady ke značce společného evropského diplomu a k dalším krokům na cestě k případnému společnému evropskému diplomu: posílení konkurenceschopnosti Evropy a zvýšení atraktivity evropského vysokoškolského vzdělávání, Úř. věst. C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj>.
24. Doporučení Rady ze dne 12. května 2025 o Evropském systému zajišťování kvality a uznávání ve vysokoškolském vzdělávání, Úř. věst. C, C/2025/3006, 28.5.2025, <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3006/oj>.

Evropská komise

1. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o Evropské strategii pro univerzity, COM(2022) 16 final.
2. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o pokroku při vytváření Evropského prostoru vzdělávání, COM(2022) 700 final.
3. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o plánu pro Evropský diplom, COM(2024) 144 final.
4. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o Akčním plánu pro základní dovednosti, COM(2025) 88 final.
5. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o strategickém plánu vzdělávání v oborech STEM: dovednosti pro konkurenceschopnost a inovace, COM(2025) 89 final.
6. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o unii dovedností, COM(2025) 90 final.
7. Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o průběžném hodnocení strategického rámce Evropského prostoru vzdělávání na období 2021–2030, COM(2025) 340 final.

Jiné dokumenty

1. Tiranské komuniké (ministerská konference EHEA v Tiraně, 29. a 30. května 2024).
2. Herningské prohlášení o atraktivním a inkluzivním odborném vzdělávání a přípravě pro zvýšení konkurenceschopnosti a kvalitních pracovních míst na období 2026–2030 (12. září 2025).

**CÍLE NA ÚROVNI EU – Referenční úrovně průměrných evropských výsledků v oblasti
vzdělávání a odborné přípravy**

Pro sledování pokroku a určování výzev, jakož i pro podporu tvorby fakticky podložených politik prostřednictvím systematického shromažďování a analýzy mezinárodně srovnatelných údajů je potřeba strategické priority vymezené v tomto usnesení na období let 2026–2030 podpořit souborem referenčních úrovní evropských průměrných výsledků v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („cíle na úrovni EU“). Měly by být založeny výhradně na srovnatelných a spolehlivých údajích a zohledňovat specifické aspekty systémů vzdělávání a odborné přípravy a odlišné situace v jednotlivých členských státech. Těchto cílů by měly dosáhnout členské státy společně a neměly by být považovány za konkrétní cíle, kterých by jednotlivé země měly dosáhnout do roku 2030. Členské státy se vyzývají, aby zvážily stanovení relevantních vnitrostátních cílů.

Na tomto základě se členské státy dohodly na následujících cílech na úrovni EU, jichž má být dosaženo do roku 2030 v těchto devíti cílových oblastech:

1. Výsledky patnáctiletých žáků ve čtení, matematice a přírodních vědách

- a) Podíl patnáctiletých žáků se slabými výsledky ve čtení, matematice a přírodních vědách by měl být nižší než 15 %²².
- b) Podíl žáků s vynikajícími výsledky ve čtení, matematice a přírodních vědách by měl dosáhnout alespoň 12 %²³.
- c) Podíl účastníků vzdělávání ze znevýhodněného socioekonomického prostředí s dobrými výsledky alespoň v jedné oblasti (čtení, matematika nebo přírodní vědy) by měl činit alespoň 25 %²⁴.

2. Žáci v osmém ročníku školní docházky se slabými výsledky v digitálních dovednostech

Podíl žáků v osmém ročníku školní docházky se slabými výsledky v počítačové a informační gramotnosti by měl být nižší než 15 %²⁵.

²² Zdrojem údajů je Program pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA), přičemž údaje shromažďuje a spravuje Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). V rámci tohoto cíle se měří podíl patnáctiletých žáků (vzdělávajících se ve vzdělávací instituci v 7. nebo vyšším ročníku povinné školní docházky), kteří nedosahují úrovně 2 na stupnici výsledků vzdělávání (1–6) v příslušné oblasti (čtení, matematika nebo přírodní vědy).

²³ Zdrojem údajů je Program pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA). V rámci tohoto cíle se měří podíl patnáctiletých žáků (vzdělávajících se ve vzdělávací instituci v 7. nebo vyšším ročníku povinné školní docházky), kteří dosahují úrovně 5 nebo vyšší na stupnici výsledků vzdělávání (1–6) v příslušné oblasti (čtení, matematika nebo přírodní vědy).

²⁴ Zdrojem údajů je Program pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA). V rámci tohoto cíle se měří podíl patnáctiletých žáků (vzdělávajících se ve vzdělávací instituci v 7. nebo vyšším ročníku povinné školní docházky) v dolní čtvrtině indexu ekonomického, sociálního a kulturního statusu (ESCS), kteří dosahují úrovně 4 nebo vyšší na stupnici výsledků vzdělávání (1–6) alespoň v jedné příslušné oblasti (čtení, matematika nebo přírodní vědy).

²⁵ Tento cíl je založen na průzkumu počítačové a informační gramotnosti (CIL) v rámci Mezinárodní studie počítačové a informační gramotnosti (ICILS), který provedla Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků v oblasti vzdělávání (IEA). V rámci tohoto cíle se měří podíl studentů v osmém roce školní docházky (ve věku 13–14 let) dosahujících výsledků pod úrovní 2 na stupnici výsledků vzdělávání v oblasti počítačové a informační gramotnosti.

3. Účast na předškolním vzdělávání a péči

Předškolního vzdělávání a péče by se mělo účastnit alespoň 96 % dětí ve věku od 3 let do věku zahájení povinné základní školní docházky²⁶.

4. Osoby předčasně ukončující vzdělávání a odbornou přípravu

Podíl osob předčasně ukončujících vzdělávání a odbornou přípravu by měl být nižší než 8 %²⁷.

5. Dosažené terciární vzdělání

Podíl osob ve věku 25–34 let s dosaženým terciárním vzděláním by měl činit alespoň 47 %²⁸.

6. Účast dospělých na vzdělávání

Podíl dospělých ve věku 25–64 let, kteří se v posledních 12 měsících účastnili vzdělávání, by měl být alespoň 60 %²⁹.

²⁶ Zdrojem údajů je Eurostat (společný sběr údajů UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tohoto cíle se měří podíl dětí ve věku od tří let do věku zahájení povinné základní školní docházky v každé zemi, které se účastní předškolního vzdělávání a péče.

²⁷ Zdrojem údajů je Eurostat (šetření pracovních sil v EU). V rámci tohoto cíle se měří podíl obyvatelstva ve věku 18–24 let, které dosáhlo nejvýše nižšího sekundárního vzdělání a které se již neúčastní formálního nebo neformálního vzdělávání nebo odborné přípravy.

²⁸ Zdrojem údajů je Eurostat (šetření pracovních sil v EU). V rámci tohoto cíle se měří podíl obyvatelstva ve věku 25–34 let s dosaženým krátkým cyklem terciárního vzdělávání, bakalářského, magisterského, doktorského nebo rovnocenného vzdělání.

²⁹ Tento cíl přivítaly hlavy států nebo předsedové vlád EU v Portském prohlášení a Evropská rada ve svých závěrech ze dne 24. a 25. června 2021. Zdrojem údajů je Eurostat, přičemž se v současné době posuzuje možný přenos údajů z šetření o vzdělávání dospělých do šetření pracovních sil v EU. Probíhající sběr údajů v rámci šetření pracovních sil EU byl zahájen v roce 2022. V rámci tohoto cíle se měří podíl osob ve věku 25–64 let, které se během posledních 12 měsíců účastnily formálního nebo neformálního vzdělávání a odborné přípravy (bez zahrnutí vedené odborné přípravy na pracovišti). Jakmile bude zdroj údajů s konečnou platností potvrzen, může Rada případně rozhodnout o revizi tohoto cíle.

7. Počet studentů zapsaných v oborech týkajících se přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM)

- a) Podíl studentů zapsaných v oborech STEM ve středním odborném vzdělání a přípravě by měl činit alespoň 45 %, přičemž alespoň pětinu těchto studentů by měly tvořit dívky³⁰.
- b) Podíl studentů zapsaných v oborech týkajících se STEM na terciární úrovni by měl být alespoň 32 %, přičemž alespoň 2 z každých 5 studentů by měly být dívky³¹.
- c) Podíl studentů zapsaných do doktorských studijních programů (PhD) v oboru IKT by měl činit alespoň 5 %, přičemž alespoň třetinu těchto studentů by měly tvořit dívky³².

³⁰ Zdrojem údajů je Eurostat (společný sběr údajů UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tohoto cíle se měří podíl studentů zapsaných v oborech týkajících se přírodních věd, matematiky, statistiky, informačních a komunikačních technologií, inženýrství, výroby a stavebnictví z celkového počtu studentů zapsaných do vyššího sekundárního odborného vzdělávání a postsekundárního neterciárního vzdělávání. Pokud jde o podíl zapsaných studentek, v rámci tohoto cíle se měří podíl žen zapsaných v oborech STEM z celkového počtu studentů zapsaných v oborech STEM.

³¹ Zdrojem údajů je Eurostat (společný sběr údajů UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tohoto cíle se měří podíl studentů zapsaných v oborech týkajících se přírodních věd, matematiky, statistiky, informačních a komunikačních technologií, inženýrství, výroby a stavebnictví z celkového počtu studentů zapsaných do terciárního vzdělávání. Pokud jde o podíl zapsaných studentek, v rámci tohoto cíle se měří podíl žen zapsaných v oborech STEM z celkového počtu studentů zapsaných v oborech STEM.

³² Zdrojem údajů je Eurostat (společný sběr údajů UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tohoto cíle se měří podíl studentů zapsaných do programů informačních a komunikačních technologií (IKT) z celkového počtu studentů zapsaných na doktorské úrovni. Pokud jde o podíl zapsaných studentek, v rámci tohoto cíle se měří podíl žen zapsaných v oborech IKT z celkového počtu studentů zapsaných v oborech IKT.

8. Vzdělávací mobilita

- a) Pokud jde o vysokoškolské vzdělávání, podíl absolventů se zkušeností se vzdělávací mobilitou v zahraničí by měl činit alespoň 23 %³³.
- b) Pokud jde o odborné vzdělávání a přípravu, podíl účastníků odborného vzdělávání, kteří využívají vzdělávací mobility v zahraničí, by měl činit alespoň 12 %³⁴.

³³ Zdrojem údajů je Eurostat (společný sběr údajů UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tohoto cíle se měří podíl absolventů, kteří se zúčastnili výjezdní diplomové mobility a kreditové mobility (kreditové mobility s minimální dobou trvání tři měsíců nebo představující nejméně 15 kreditů v rámci evropského systému přenosu a akumulace kreditů (ECTS) (včetně stáží i studijní mobility) nebo kreditové mobility v délce kratší než tři měsíce a představující nejméně tři kredity ECTS v průběhu celého studijního cyklu). Tyto aktivity v oblasti kreditové mobility mohou být buď plně fyzické, nebo kombinované, tzn. obsahovat virtuální i fyzickou složku. V doporučení Rady ze dne 13. května 2024 „Evropa v pohybu“ – příležitosti ke vzdělávací mobilitě pro všechny (Úř. věst. C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj>) vyzvala Rada Komisi, aby do roku 2026 předložila návrh aktualizované metodiky pro sběr těchto údajů. Práce na budoucí metodice, které vede Eurostat, dosud probíhají.

³⁴ Tento cíl vychází z ukazatele definovaného v doporučení Rady ze dne 24. listopadu 2020 o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost (Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1). Podíl účastníků vzdělávání, kteří se v kalendářním roce zúčastnili mobility, se měří jako podíl z kohorty absolventů odborného vzdělávání a přípravy v témže roce. Zahrnuje účastníky flexibilních mobilit, například v rámci programu Erasmus+ (jako je krátkodobá mobilita, skupinová mobilita, kombinovaná mobilita, mobilita spojená s účastí v soutěžích odborných dovedností) nebo v jiných programech mobility. Tento ukazatel bude založen na údajích získaných od Eurostatu (společný sběr údajů UNESCO, OECD a Eurostatu) pro absolventy odborného vzdělávání a přípravy a mobility v rámci programu Erasmus+. Údaje z programu Erasmus+ by rovněž mohly být doplněny o údaje z programů mobility od vnitrostátních orgánů, jsou-li k dispozici, avšak pouze tehdy, jsou-li poskytnuté údaje srovnatelné s údaji z programu Erasmus+ včetně doby trvání mobility. Pokud jsou zahrnuty údaje od vnitrostátních orgánů, měla by být tato skutečnost uvedena transparentním způsobem.

9. Mezinárodní atraktivita

Do EU by mělo každoročně přicestovat nejméně 350 000 účastníků vzdělávání ze třetích zemí, aby zde studovali a získali diplom na terciární úrovni³⁵.

Kromě výše uvedených cílů na úrovni EU Rada:

- oceňuje práci Komise týkající se ukazatele v oblasti občanských znalostí. Na základě budoucího návrhu cíle se Rada může dohodnout na cíli na úrovni EU, pokud jde o tento klíčový prvek související se strategickou prioritou 2;
- bere na vědomí záměr Komise zveřejnit v roce 2026 evropskou strategii pro odborné vzdělávání a přípravu a předložit nové návrhy cílů na úrovni EU v oblasti odborného vzdělávání a přípravy. Rada podle potřeby budoucí návrhy posoudí a rozhodne o nových cílech na úrovni EU.

³⁵ Zdrojem údajů je Eurostat (společný sběr údajů UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tohoto cíle se měří počet mobilních absolventů terciárního vzdělávání (krátký cyklus terciárního vzdělávání, bakalářského, magisterského, doktorského nebo rovnocenného vzdělání), kteří pocházejí ze třetích zemí.

**KONKRÉTNÍ TÉMATA A AKCE PRO STRATEGICKÉ PRIORITY EVROPSKÉ
SPOLUPRÁCE V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY BĚHEM
DRUHÉHO CYKLU: 2026–2030**

Strategická priorita 1 – Gramotnost, matematika a přírodní vědy pro všechny
--

- i) Podpora rozvoje gramotnosti, matematiky a přírodních věd se zaměřením na podporu žáků se slabými výsledky ve vzdělávání, jakož i žáků s vynikajícími výsledky ve vzdělávání.
- ii) Zvážení iniciativ stanovených v Akčním plánu pro základní dovednosti a ve Strategickém plánu vzdělávání v oborech STEM, které byly předloženy Komisi.
- iii) Další prosazování a podpora výuky a studia jazyků a mnohojazyčnosti pro všechny.
- iv) Pokračující úsilí o snížení míry předčasného ukončování vzdělávání a odborné přípravy a slabých výsledků ve vzdělávání prostřednictvím podpory celoškolního přístupu s vizí vzdělávání zaměřenou na účastníka vzdělávání, která je v souladu se zásadami Úmluvy o právech dítěte.
- v) Posílení činností týkajících se řešení zvýšené rozmanitosti potřeb účastníků vzdělávání a zlepšení přístupu k vysoce kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě pro všechny účastníky vzdělávání, včetně účastníků vzdělávání se zdravotním postižením nebo se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků vzdělávání ze znevýhodněných nebo zranitelných skupin.
- vi) Další provádění Rámce kvality EU pro předškolní vzdělávání a péči.

- vii) Pokračující zaměření na genderové rozdíly ve vzdělávání a odborné přípravě a na nerovné příležitosti pro dívky a chlapce, ženy a muže, a to podporou genderově vyváženějších voleb v oblasti vzdělávání a prostřednictvím boje proti škodlivým genderovým stereotypům ve vzdělávání a vzdělávací dráze, zejména ve studijních oborech STEM.
- viii) Další podpora udržitelných investic do vysoce kvalitního a inkluzivního vzdělávání a odborné přípravy.

- i) Úsilí o ochranu a prosazování evropských hodnot v politice vzdělávání a odborné přípravy ve všech oblastech podporou občanských, mezikulturních, mnohojazyčných a sociálních kompetencí, rozmanitosti, vzájemného porozumění a respektu, jakož i upevňování demokratických hodnot a základních práv na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy.
- ii) Intenzivnější prosazování kritického myšlení a digitálního občanství podporované digitální a mediální gramotností, včetně porozumění umělé inteligenci, v reakci na rostoucí problém misinformací a dezinformací.
- iii) Zkoumání dopadu umělé inteligence a dalšího technologického pokroku na vzdělávání a odbornou přípravu ve všech odvětvích, jakož i podpora jejich etického a odpovědného využívání.
- iv) Podpora wellbeingu, včetně digitálního wellbeingu, a duševního zdraví ve škole, jakož i podporujícího a bezpečného školního prostředí s cílem předcházet všem formám násilí, šikany, nenávistných verbálních projevů, misinformací a dezinformací a všem formám diskriminace a řešit je.
- v) Další úsilí o pokrok, pokud jde o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje tím, že se tato témata budou nadále začleňovat do všech úrovní systémů vzdělávání a odborné přípravy v rámci interdisciplinárního přístupu; v příslušných případech by toto úsilí mohlo mobilizovat odborné znalosti a zdroje pro vytváření sítí a podporu tvůrčích přístupů, například prostřednictvím Koalice pro vzdělávání v oblasti klimatu a využíváním evropského rámce kompetencí v oblasti udržitelnosti „GreenComp“.
- vi) Pokračování ve výměně osvědčených postupů a provádění opatření obsažených v akčním plánu digitálního vzdělávání (2021–2027), v doporučení Rady z roku 2023 o klíčových faktorech umožňujících úspěšné digitální vzdělávání a odbornou přípravu a v doporučení Rady o lepším poskytování digitálních dovedností a kompetencí v rámci vzdělávání a odborné přípravy a zároveň zohlednění iniciativ v nadcházejícím plánu pro budoucnost digitálního vzdělávání a dovedností do roku 2030.

- vii) Pokračující práce zaměřená na evropský rozměr ve výuce.
- viii) Rozvoj a prozkoumání koncepce výchovy k občanství na evropské úrovni. S ohledem na práci v rámci Rady Evropy lze zvážit možné nástroje, jako je rámec kompetencí a příslušné pokyny.
- ix) Další rozvoj a propagace akcí Jean Monnet, které jsou součástí programu Erasmus+.

- i) Podpora flexibilních systémů vzdělávání a odborné přípravy, které zohledňují fáze přechodu mezi odborným vzděláváním a přípravou, vysokoškolským vzděláváním a vzděláváním dospělých, včetně neformálního a informálního učení, a přechodu ze vzdělávání a odborné přípravy do práce.
- ii) Podpora toho, aby se celoživotní učení stalo základním přístupem ke vzdělávání a odborné přípravě.
- iii) Zajištění toho, aby systémy vzdělávání a odborné přípravy, včetně systémů vzdělávání dospělých, podporovaly všechny účastníky vzdělávání v přístupu na měnící se trh práce a v jejich osobním rozvoji a nadále zlepšovaly příležitosti k prohlubování dovedností a změně kvalifikace pro všechny dospělé, zejména pro osoby s nízkou kvalifikací.
- iv) Pokračování v provádění nového evropského programu pro vzdělávání dospělých na období 2021–2030.
- v) Podpora svobodné mobility účastníků vzdělávání, učitelů, vzdělavatelů, školitelů a dalších pracovníků v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a podpora volnosti, pokud jde o spolupráci institucí v Evropě i mimo ni, a to prostřednictvím vzdělávací mobility a přeshraniční spolupráce.

- vi) Pokračující úsilí o odstranění stávajících překážek a bariér pro všechny druhy vzdělávací mobility a mobility vyučujících, včetně těch souvisejících s přístupem, poradenstvím, službami pro studenty a uznáváním.
- vii) Přezkum možného rozvoje Evropských školních aliancí.
- viii) Návaznost na iniciativy stanovené v doporučení Rady ze dne 13. května 2024 „Evropa v pohybu“ – příležitosti ke vzdělávací mobilitě pro všechny.
- ix) Zvýšení úsilí o přilákání většího počtu studentů ze zemí mimo EU, aby studovali a absolvovali studium v EU, a o udržení talentů v souladu s migrační politikou EU.
- x) Zvážení činnosti v oblasti vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vzdělávání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí na úrovni vzdělávání a v rámci odborného vzdělávání a přípravy pro účely mobility a dalšího procesu učení.
- xi) V případě potřeby pokračování v práci na uznávání a validaci výsledků neformálního a informálního učení, včetně dobrovolnictví, a na posílení inkluzivnosti, kvality a uznávání přeshraničních solidárních činností.

Strategická priorita 4 – Posilování přitažlivosti, kompetencí a motivace, pokud jde o povolání v oblasti vzdělávání a odborné přípravy

- i) Další podpora excelence ve výuce na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy a další zvýšení atraktivity a statusu povolání učitelů a pedagogů a vedoucích pracovníků ve vzdělávání.
- ii) Posílení evropské spolupráce za účelem sdílení osvědčených postupů s cílem přilákat a udržet kompetentní, vysoce kvalifikované a motivované učitele a školitele, a to i v souvislosti s jejich pracovními podmínkami.
- iii) Přispívání k rozvoji Agendy EU pro učitele a školitele.
- iv) Další podpora rozvoje základních a pokročilých digitálních dovedností a kompetencí a inovativních pedagogických postupů, včetně zajištění toho, aby vzdělávání učitelů zahrnovalo i rozvoj kompetencí potřebných pro výuku v digitálním prostředí a reagovalo na výzvy a příležitosti spojené s umělou inteligencí.
- v) Další rozvoj sítí institucí pro vzdělávání učitelů prostřednictvím pedagogických akademií Erasmus+.
- vi) Podpora učitelů, vzdělavatelů, školitelů a vedoucích pracovníků ve vzdělávání a odborné přípravě při řízení inkluze, rovnosti a rozmanitosti z hlediska jazyka, kultury a věku.

- vii) Pokračování ve zvyšování počtu a kvality příležitostí ke vzdělávací mobilitě učitelů, školitelů, vedoucích pracovníků ve vzdělávání a odborné přípravě a dalších pedagogických a vzdělávacích pracovníků v Evropě.
- viii) Úsilí o snížení genderové nevyváženosti v povoláních souvisejících se všemi úrovněmi a všemi typy vzdělávání a odborné přípravy.
- ix) Přispění k možnému rozvoji Evropského rámce kompetencí pro akademické pracovníky a k provádění opatření k zajištění atraktivity a udržitelnosti kariéry ve vysokoškolském vzdělávání.

Strategická priorita 5 – Podpora excelentního a atraktivního evropského odborného vzdělávání a přípravy

- i) Prosazování atraktivního a inovativního systému odborného vzdělávání a přípravy prostřednictvím vypracování Evropské strategie pro odborné vzdělávání a přípravu zaměřené na atraktivitu, excelenci a inkluzivitu.
- ii) Další posilování nadnárodní spolupráce, například v rámci center excellence odborného vzdělávání, jakož i podpora jejich dalšího rozvoje a vytváření sítí.
- iii) Usnadnění mobility účastníků odborného vzdělávání a přípravy prozkoumáním možnosti vytvoření potenciálního evropského diplomu / značky odborného vzdělávání a přípravy a zvážení možných alternativních přístupů s cílem přijmout v pozdější fázi rozhodnutí Rady.
- iv) Další podpora a využívání mikrocertifikátů v rámci evropského rámce kvalifikací (EQF) v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, je-li to relevantní.
- v) Provádění Herningského prohlášení o atraktivním a inkluzivním odborném vzdělávání a přípravě pro zvýšení konkurenceschopnosti a kvalitních pracovních míst na období 2026–2030.

- vi) Další rozšíření Evropské aliance pro učňovskou přípravu.
- vii) Zvážení iniciativ v oblasti odborného vzdělávání a přípravy souvisejících se Strategickým plánem vzdělávání v oborech STEM.
- viii) Přispívání k ekologické transformaci a další prosazování hledisek environmentální udržitelnosti ve všech vzdělávacích programech a programech odborné přípravy.
- ix) Pokračování v činnostech zaměřených na rozvoj základních a pokročilých digitálních dovedností a kompetencí v odborném vzdělávání a přípravě s cílem čelit technologické a digitální transformaci hospodářství a společnosti a reagovat na ni.

- i) Další podněcování užší a hlubší spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi prosazováním a podporou bezproblémové nadnárodní spolupráce.
- ii) Pokračování v rozvoji iniciativy „Evropské univerzity“ v rámci programu Erasmus+ v součinnosti s unijními, regionálními a vnitrostátními nástroji financování, a to na základě hodnocení již dosaženého pokroku.
- iii) Další posílení automatického vzájemného uznávání kvalifikací za účelem dalšího studia³⁶.
- iv) Pokračování třífázového procesu dohodnutého v květnu 2025 „s cílem zavést značku společného evropského diplomu a připravit půdu pro společný evropský diplom“, a to na základě práce laboratoří politik Pracovní skupiny strategického rámce Evropského prostoru vzdělávání pro vysokoškolské vzdělávání, přičemž se zváží možné alternativní přístupy.

³⁶ V souladu s doporučením Rady ze dne 26. listopadu 2018 o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí (Úř. věst. C 444, 10.12.2018, s. 1).

- v) Další posouzení možnosti vytvoření rámce pro zajišťování kvality pro aliance vysokoškolských institucí na základě Evropských standardů a směrnic pro zajištění kvality v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání (ESG) a standardů evropského přístupu k zajišťování kvality společných programů.
- vi) Pokračování v úsilí o větší dostupnost vysokoškolského vzdělávání pro širší škálu účastníků vzdělávání a věkových kategorií a poskytování cíleného poradenství a podpory, které jim pomohou uspět.
- vii) Zvážení iniciativ v oblasti vysokoškolského vzdělávání souvisejících se Strategickým plánem vzdělávání v oborech STEM.
- viii) Podpora vyvážené mobility a vyvážené cirkulace a alokace dovedností.
- ix) Další posilování součinnosti a usnadňování další práce mezi vysokoškolským vzděláváním, inovacemi, výzkumem a hospodářskými odvětvími se zaměřením na posílení relevantnosti trhu práce a podnikání.
- x) Pokračující podpora důkazní základny o inovativní, inkluzivní a konkurenceschopné povaze evropského odvětví vysokoškolského vzdělávání, včetně relevantnosti získaných dovedností a srovnatelnosti výsledků absolventů.

- xi) Podpora věcně podložené tvorby politik, zejména prostřednictvím neustálého zlepšování Evropské observatoře pro odvětví vysokoškolského vzdělávání, jakož i propagace evropského šetření mezi studenty „Eurostudent“ a evropského šetření v oblasti sledování uplatnění absolventů „Eurograduate“.
 - xii) Další podpora a využívání mikrocertifikátů v oblasti vysokoškolského vzdělávání.
 - xiii) Podpora dalšího využívání iniciativy Evropské studentské karty tak, aby ji mohli využívat všichni studenti zapojení do mobility v Evropě.
 - xiv) Pokračování v činnostech rozvoje digitálních dovedností a kompetencí ve vysokoškolském vzdělávání, včetně využívání umělé inteligence, s cílem čelit technologické a digitální transformaci hospodářství a společnosti a reagovat na ni.
 - xv) Přispívání k podpoře ochrany základních akademických hodnot v součinnosti s opatřeními boloňského procesu a Evropského výzkumného prostoru.
-